

1. Která z následujících možností neobsahuje pravopisnou chybu? 1 bod
- Petr umí střílet góly oběma nohama.
 - Neobracej se na mě se svými doměnkami.
 - Napjatě jsme sledovali zpravodajství ze Spojených států Amerických.
 - Na výstavě si žáci prohlédli sbírku vzácných zkamenělin.**

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2-8

Jednoho dne se dvě kozy vracely domů z pastvy. Každá šla z **jiného** směru a **setkali** se náhodou zrovna na úzké lávce nad potokem. Lávka byla tak úzká, že se ani vyhnout nemohly. Zastavily se **proti** sobě a jedna koza si pomyslí: „Co bych já uhýbala. Počkám, **až** uhne ona.“ Druhá koza ale byla **stejně neústupná** a povídá: „Uhni mi z cesty, ty kozo jedna.“ „**Ani mně** nenapadne. Proč zrovna já? Ty koukej zmizet,“ křičela první a pevně se zapřela **kopítky**. „To bych se na to podívala,“ odpověděla druhá, **víhruzně** zadupala a bojovně pohodila hlavou. „Já ale neuhnu!“ mečela jedna, **co** jí síly stačily. „Ne, ne a ne. Já taky ne!“ kvičela druhá. Tak se kozy **chvíli** dohadovaly, pak do sebe začaly strkat a nakonec obě trkaly *** takovou silou, že **stratily** rovnováhu a zřítily se **obě** do potoka.

2. Ke kterému literárnímu žánru řadíme tuto ukázkou? 1 bod
- pověst
 - bajka**
 - báje
 - pohádka
3. Která z následujících vět se nejlépe hodí na závěr jako poučení? 1 bod
- Nehas, co tě nepálí.
 - Když se dva perou, třetí se směje.
 - Moudřejší ustoupí.**
 - Komu není rady, tomu není pomoci.
4. Najdi ve výchozím textu šest slov s pravopisnou chybou a napiš je správně. 3 body
(za každé správně určené slovo 0,5 bodu)
- setkaly, neústupná, mě, kopítky, víhruzně, ztratily

5. Které z uvedených slov je jednoznačné? 1 bod
- hlava
 - koza
 - síla
 - potok**

6. Napiš slovní druh slov zvýrazněných ve výchozím textu. Odpověz celými slovy, nepoužívej číslice. 4 body
(za každý správně určený slovní druh 0,5 bodu)
- jiného – přídavné jméno, proti – předložka, až – spojka, stejně – příslovce, ani – částice, co – zájmeno, chvíli – podstatné jméno, obě – číslovka

7. Vyhledej ve výchozím textu slovo složené. 1 bod
- rovnováhu

8. Který výraz patří na vynechané místo (***) v poslední větě textu? 1 bod

- a) hlava o hlavu
- b) hlava nehlava**
- c) bezhlavě
- d) hlava na hlavě

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

Vás nemá svět proč nenávidět, *** mě nenávidí, *** o něm vydávám svědectví, že jeho skutky jsou zlé.

9. Ve které z následujících možností jsou v odpovídajícím pořadí uvedeny spojovací výrazy, které patří na vynechaná místa (*) ve výchozím textu?** **1 bod**

- a) když, protože
- b) proto, že
- c) ale, jestliže
- d) ale, protože**

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 10-15**POPELKA**

Ze všech holek v naší čtvrti
je nejhezčí Ester.
Maminku má hodně přísnou
a je ze tří sester,
tatínek je popelářem –
takže je věc jasná!
Utrhl jsem tři oříšky,
ať je holka šťastná!

Třískla šutrem do oříšků
jednou, dvakrát, potřetí:
Ve dvou byla zdravá jádra,
z třetího prach vyletí...
Žádné boty, žádné šaty,
ani nitka zlatá!
Zuří Ester, zuří máma
a ještě víc táta.

Prskal vzteky, kulil oči,
zaplály mu tváře:
„Ty si budeš dělat šoufky
z dcery popeláře?!“
Tak skončila moje láska
k pohádkové nevěstě.
Popelář mě s kukavozem
honil dva dny po městě!

(Miloš Kratochvíl)

10. Rozhodni o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu ano (A), nebo ne (N): **2 body**

(za každou správnou odpověď 0,5 bodu)

	ANO	NE
10.1 Jedná se o básnický text.	ano	___
10.2 Každá sloka má stejný počet veršů.	ano	___
10.3 V básni je použit střídavý rým (a-b-a-b).	___	ne
10.4 Báseň zkráceně vypráví známou pohádku o Popelce.	___	ne

11. Vyhledej v textu větu práci: **1 bod**
Ať je holka šťastná!

12. Ve druhé sloce najdi slovo hanlivé a uveď k němu citově nezabarvené synonymum. Obě slova napiš v 1. pádě č. jednotného: **2 body**
šutr kámen

13. Vyber možnost, která je významově nejbliž spojení *dělat si šoufky*: **1 bod**

- a) někomu nadávat
- b) utahovat si z někoho**
- c) někoho podvádět
- d) někomu vyhrožovat

14. Napiš podstatné jméno rodu ženského, které je příbuzné se slovem *zuří* a skloňuje se podle vzoru *kost*: **1 bod**

zuřivost

15. Z poslední sloky vypiš všechna podstatná jména, která jsou v 7. pádě. **1 bod**
(za každé správně určené slovo 0,5 bodu)

vzteky, kukavozem

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

V Plzeňském de*íku byl uvede*ý souhr*ý popis ochra*ých prvků na českých bankovkách viditelných při de*ím světle.

16. Na vynechaná místa (*) ve výchozím textu je třeba doplnit n/nn tak, aby věta byla pravopisně správně.

Ve které z následujících možností jsou n/nn uvedena v odpovídajícím pořadí?

1 bod

- a) n – nn – nn – nn – nn
- b) n – n – nn – nn – nn
- c) nn – n – nn – nn – nn
- d) n – n – n – nn – nn

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 17-21

Největší přiblížení Měsíce k Zemi nastane zhruba osm hodin před úplňkem, v plné velikosti se ukáže přesně 8. dubna ve 4:34 ráno. Měsíc bude blíže než obvykle, a bude proto i více svítit – až o 30 %. Půjde o nejpůsobivější a nejvýraznější úplňk roku. Průměrná vzdálenost Země – Měsíc je 384 400 km a náš nebeský soused se dostane „jen“ na 356 909 km. Měsíc sice bude mimořádně velký a jasný, uvádět jeho přesné vzdálenosti od Země a usuzovat, jaký superúplňek uvidíme, je ale nepřesné. Záleží na tom, odkud Měsíc pozorujeme. Vzdálenosti jsou totiž určeny pro středy Země a Měsíce. Protože Země má svůj poloměr téměř 6400 km, znamená to, že pokud nám Měsíc vychází na horizontu, máme v tu chvíli k němu o poloměr Země dál, než kdybychom ho měli nad hlavou. Tento superúplňek je výjimečný také proto, že je „sváteční“. Určil totiž datum letošních Velikonoc. Neděle po prvním jarním úplňku je tradičně nedělí velikonoční.

www.abicko.cz (upraveno)

17. Vypiš ze všech vět podtržených ve výchozím textu základní skladební dvojice:

3 body

přiblížení nastane, Měsíc bude velký a jasný, (my) pozorujeme, (my) bychom měli

18. Rozhodni o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá informacím obsaženým ve výchozím textu (A), nebo ne (N):

2 body

(za každou správnou odpověď 0,5 bodu)

	ANO	NE
18.1 Superúplňek trvá 8 hodin.	___	ne
18.2 Měsíc bude v superúplňku v noci ze 7. na 8. dubna.	ano	___
18.3 Je-li Měsíc nad námi, jsme k němu blíže, než když je na horizontu.	ano	___
18.4 Velikonoce se konají vždy po superúplňku.	___	ne

19. Ve které z následujících možností je přídavné jméno *jasný* užitě ve stejném významu jako ve výchozím textu?

1 bod

- a) Vyspěte se a zítra to probereme s jasnou hlavou.
- b) Ráno byla obloha jasná, svítilo sluníčko a foukal lehký vítr.
- c) V tomto případě se jedná o jasný omyl.
- d) Pro osvětlení pokoje doporučujeme jasné, statické, stabilní stropní svítidlo.

20. Která možnost obsahuje správně uvedené antonymum (slovo opačného významu) ke slovu *přiblížení*? Vycházej z významu, v jakém je slovo užitě v 1. větě textu.

1 bod

- a) odsunutí

- b) odklonění
- c) oddálení
- d) odtažení

21. Nahrad' slovo *horizont* českým výrazem: **1 bod**

obzor

22. Rozhodni o každé z možností, zda je napsána pravopisně správně (A), nebo ne (N): **2 body**
(za každou správnou odpověď 0,5 bodu)

ANO NE

- 22.1 Podpořte imunitu dětí i dospělých dříve, než přijdou podzimní plísňovky. ___ ne
- 22.2 V sobotu dopoledne se do historického centra Berouna vrátily trhy. ano ___
- 22.3 Kluci i holky z naší školy se zúčastnily lyžařských závodů v Novém Městě na Moravě. ___ ne
- 22.4 Krkonoští záchranáři nedoporučili hřebenové túry kvůli nepřetržitému sněžení a silnému větru. ___ ne

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 23

- a) A toho bylo třeba využít!
- b) Pořád se díval na hodinky a poklepával střídavě pravou i levou nohou.
- c) Při prvním smutečním proslovu se Hihlík přesunul do další řady.
- d) Tady ho zaujala černá s temně karmínovým podkresem.
- e) Tahle nevšední ponožka patřila k noze mladého muže, který nevydržel chvíli v klidu.
- f) Vypadala tak uhrančivě! Hihlík ovšem odhadl, že tentokrát to tak snadné nebude.

Pavel Šrut, Lichožrouti

23. Uspořádej jednotlivé části textu (a-f) tak, aby na sebe navazovaly: **3 body**
(za každou správnou odpověď 0,5 bodu)

- 23.1 c
- 23.2 d
- 23.3 f
- 23.4 e
- 23.5 b
- 23.6 a

22. Na vynechané místo (*) v příslovích doplň příslušné slovo.** **4 body**

- a) Všechny jeho zlé skutky budou po zásluze potrestány. Boží mlýny melou pomalu, ale **jistě**.
- b) Holky, co si to tam potichu povídáte, aby vás nikdo neslyšel? Co je šeptem, to je s **čertem**.
- c) Ten dárek ti kamarádi vybrali s dobrým úmyslem udělat ti radost, tak to nekritizuj. Pamatuj si: Darovanému koni na **zuby** nehleď.
- d) Napsat slovo chybně se může stát i učitelí českého jazyka. Říká se: I mistr **tesař** se někdy utne.